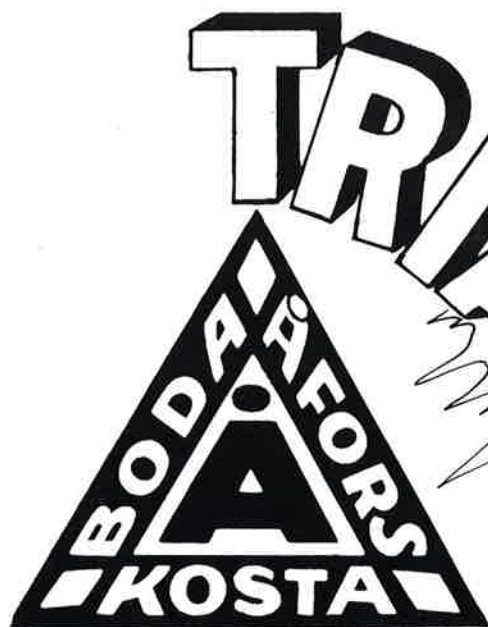
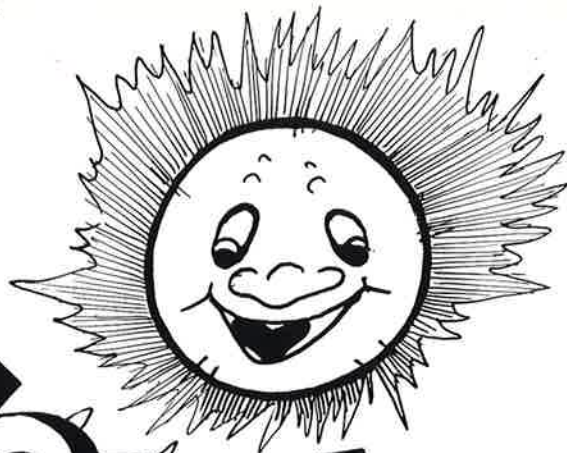

TRIANGELN

PERSONALTIDNING FÖR ANSTÄLLDA VID ÅFORSGRUPPEN

NR 1/1972, UTGIVNINGSVECKA 27

NY REDAKTIONSKOMMITTÉ FÖR TRIANGELN

Med anledning av att jag slutar min anställning i Åforsgruppen vid denna månads utgång har som ny chefredaktör utsetts min efterträdare som administrativ chef, Göthe Gustafsson. Fr.o.m. nästa nummer av Triangeln kommer redaktionskommittén även i övrigt att ha ändrat utseende och består då förutom Göthe Gustafsson av Gunnar Johansson, Kosta, Bent Reimer, Kosta, Gösta Strand, Kosta, Hans Gustavsson, Boda och Patricia Johansson, Åfors.

Jag önskar den nya redaktionskommittén lycka till och vill samtidigt passa på att tacka Olle Dederling, Malte Ericsson, Gunnar Johansson, Kurt Sandklef och Gösta Strand för ett gott samarbete i arbetet med Triangeln.

Curt Haglund

Göthe Gustafsson Pat Johansson Gösta Strand

Gunnar Johansson Bent Reimer Hans Gustavsson

NY ADMINISTRATIV CHEF TILL ÅFORSGRUPPEN

Som administrativ chef efter Curt Haglund har utsetts GÖTHE GUSTAFSSON.

Göthe som för närvarande är adm.chef vid Emmaboda Glasverk börjar hos oss den 1 augusti. Han är 38 år och har bred erfarenhet inom det företagsadministrativa området.

Göthe har nyligen byggt en villa i Emmaboda och kommer därför att tills vidare bo kvar där.

Vi hälsar honom välkommen till Åforsgruppen.

PÅ KALMAR FLYGFLOTTLIJ

På inbjudan av företagsnämnden på F 12 höll Kostas lokala företagsnämnd sitt första sammanträde 1972 på Kalmar Flygflottilj. Efter sammanträdet fick ledamöterna bl.a. tillfälle att på nära håll studera flygplanet "Draken".

Under första delen av 1971 hade vi stora svårigheter att i tillräcklig omfattning avsäta våra produkter. Köpmotståndet kom i synnerhet från den svenska marknaden, där vi bland annat hade den ökande arbetslösheten och osäkerheten i avtalssituationen som mycket hämmande faktorer på allmänhetens köplust. Även i USA och på andra viktiga marknader hade man en besvärlig ekonomisk konjunktur.

Mot denna bakgrund hade ledningen att fatta beslut om huruvida vi skulle anpassa oss efter en minskad efterfrågan genom en väsentlig neddragning av produktionen eller i stort sett bibehålla kapaciteten och samtidigt genom olika åtgärder snabbt söka vända utvecklingen mot en ökad försäljning inom de artikelgrupper och på de marknader där de största möjligheterna kunde anses föreligga för en positiv utveckling. Vi valde det senare alternativet och genomförde en ännu hårdare satsning än tidigare på produktutveckling, säljstödande åtgärder såsom förpackningar, affischer, annonsering etc. samt en intensifiering av exporten bl.a. genom ett ökat antal försäljningsresor och anpassning av produkterna efter våra utlandskunders önskemål.

När detta skrives har undertecknad just återvänt från en längre utlandsresa, där bl.a. USA, Australien och Japan besökts. Jag är glad att kunna konstatera att våra produkter blir alltmer kända och efterfrågade och därmed finns i ökat antal i de bästa affärerna. Resultatet av våra ansträngningar och den delvis förbättrade konjunkturen återspeglas i en väsentligt ökad orderingång och faktureringsvolym, som dock måste bedömas mot förra årets låga siffror. Totalt har orderingången på glassidan under de fem första månaderna ökat med c:a 50 % i jämförelse med motsvarande period förra året. Den under 1972 största procentuella förbättringen ligger på exportsidan, där förbättringen är c:a 75 %. De marknader som hittills har haft den bästa utvecklingen är USA, England, Australien, Japan och Frankrike. Kostaprodukterna har hävdats sig bäst på den svenska marknaden, medan utvecklingen på export är ungefär procentuellt likvärdig för Kosta och Boda/Åfors.

Inom vår specialsektor har ej utvecklingen varit lika gynnsam, främst beroende på att denna sektor väsentligt mer är beroende av den svenska marknaden, där tendensen inom handeln fortfarande kan betecknas som dämpad, även om förra årets rent negativa utveckling kunnat brytas och en stabilisering och därefter en ökad aktivitet inträtt.

För Kostalampan har vi kunnat glädja oss åt en ökad export, särskilt till Tyskland. Det är nödvändigt att lampexporten väsentligt expanderar för att vi skall få en tillräckligt ekonomisk volym inom denna produktgrupp. En viss breddning av sortimentet är nödvändig för att uppnå detta resultat. Vi har också vidtagit åtgärder för att förbättra kvaliteten och effektivisera produktionen, som är en förutsättning för att vi skall kunna hävda oss i den hårda konkurrens som råder inom detta produktområde.

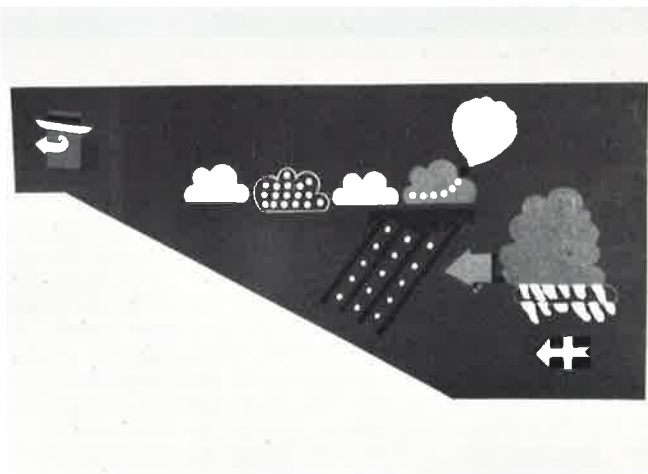
På smidessidan har vi blivit utsatta för en hänsynslös kopiering av många av våra bästa modeller, som säljs i sämre kvalitet och till väsentligt lägre priser. Vi måste möta detta med en ökad satsning på produktutveckling och effektiv marknadsföring.

Inom Boda Nova står vi inför nästa fas, nämligen att finna nya produkter för att behålla intresset för denna produktgrupp, som blev väl mottagen inom och utanför vårt land.

Sammanfattningsvis kan sägas att vi på glassidan har haft en gynnsam efterfrågeutveckling, som ger oss full sysselsättning under resten av året och bildar en säkrare grund för ökade satsningar inom teknik och marknadsföring i framtiden. Genom den minskade arbetstiden och de ökande lönekostnaderna förstärks kravet på rationalisering och effektivisering inom alla områden och på alla nivåer inom företaget.

En avgörande faktor för företagets vidare utveckling är att vi måste få grepp på kassations- och kvalitetsproblemet inom glassektorn. Vi har för hög kassation i tillverkningen och får för många anmärkningar på vår kvalitet, särskilt från exportmarknaderna. Det är min förhoppning att alla anställda visar förståelse och intresse för en lösning av detta problem, och att ett verkligt samarbete kan byggas upp inom företaget för att stabilisera och förbättra situationen inom kassations- och kvalitetsområdet. Alla förslag och informationer som lämnas från de anställda kommer därvid att beaktas, då nya grepp och metoder för att finna lösningar säkerligen måste komma till. I en hantverksmässig produktion som vår är man därvid mer än i andra branscher beroende av ett intimt, intressant och förtroendefullt samarbete mellan de anställda i produktionen och företagsledningen.

Erik Rosen
Erik Rosen

Skiss av Wärrffs till ett Miljö-jobb hos Stena Line.

EN SÄLJARES DÖD

Några representanter festade tillsammans. En av dem gick för att uträtta sina behov och det bar sig inte bättre än att han avled sittande på toalettstolen. Hans kompisar telegraferade till den avlidne representantens försäljningschef och slutade telegrammet med:

—Vad skall vi nu göra?

Svarstelegrammet lød:

—Skicka genast orderblocket och dra i snöret!

Bilden som är från Svenska Amerika Liniens Gripsholm visar en utsmyckning av Monica Backström.

KOSTA-BODA MILJÖ INFORMERAR

Många undrar nog över vad vi arbetar med under beteckningen Kosta-Boda Miljö. Naturligtvis vet Ni att avdelningen som sådan är en avdelning som arbetar med offentlig utsmyckning och att arbetet utförs tillsammans med våra konstnärer. De objekt vi har bearbetat under den senaste tiden skall jag kortfattat gå igenom. Börjar vi med leveranser som har skett vill jag nämna Svenska Amerika Liniens "Gripsholm", där vi placerade en utsmyckning av Monica Backström, detta i samråd med båtens inredningsarkitekt Robert Tillberg från Viken.

Andra jobb som nyligen är färdigställda är Hotell Midas i Borås, där utsmyckningen utfördes av Bertil Vallien. Vi har även gjort färdigt en utsmyckning till Stenalinjens nya terminal i Göteborg i samarbete med arkitekt H.S. Sörensen i Göteborg.

För närvarande håller vi på med utsmyckningar till kvarteret Ansgarius i Växjö för vilket Rolf Sinnemark är engagerad. Vi håller också på med Asklandaskolan i Fristad med

Monica Backström som formgivare. Till hotell Witt i Kalmar utförs en utsmyckning av Erik Höglund. Slutligen håller vi på med en utsmyckning till Umeå universitet med Ann och Göran Wärff som formgivare. Alla dessa arbeten skall vara klara före semestern.

Till orderstocken kan vi även räkna en nyligen godkänd skiss av Rolf Sinnemark för en utsmyckning på ASEA i Västerås samt en utsmyckning till Jönköpings Läns Landsting med skiss av Göran Wärff. Vi har även en del projekt som för närvarande ligger ute för skissbedömning, t.ex. en bank där Signe Persson-Melin gör skissen. På längre sikt arbetar vi med ett vattentorn i Kuwait samt vissa andra projekt.

Det ligger mycket arbete bakom dessa Miljöprojekt och när en skiss väl blivit godkänd av kunden återstår många timmars arbete innan konstverket är på plats.

Bent Reimer

NU FÅR NI LÄGGA ER I HÅRDTRÄNING KILLAR!

BIDRAG FRÅN EN ANSTÄLLD MED SIGNATUREN
"MR. HYDE"

Vilket roligt initiativ! Flickor i Kosta med bollkänsla och spänst i benen har bildat ett eget fotbollslag.

För att de skall få den rätta känslan för den ädla fotbollskonsten har de anlitat A-lags-spelaren i Kosta IF, Per-Gunnar Fagerlund, som tränare (vilken lyckans ost, red.anm.).

Damlagets första match blev resultatmässigt inte så lyckad, utan det blev ett svidande nederlag mot Kosta IF's andra pojklag. Men med den spelglädje de har så blir det säkert revansch så småningom.

Flickorna vill gärna ha matchträning och vill gärna möta något annat damlag för att på så sätt kunna testa formen ordentligt. Kanske kan flickorna i Boda och Åfors ge Kostaflickorna en match?

Triangelns redaktion önskar damlaget lycka till inom denna typiskt manliga sport.

Intet ont sagt om kontorslokaler så länge de användes på rätt sätt. Med tanke på att svenska folket sitter bort alldeles för mycket tid, är kontorsstolen en hotande faktor för många hälsa. Därför kommer här en bruksanvisning på hur man helst bör gå tillväga på sitt kontor för att slippa träsma, sovande ben, huvudvärk och dåliga ryggar:

"När man anländer till kontoret på morgonen ska man först ta itu med de viktigaste detaljerna, för att sedan kunna ha lugnt samvete resten av dagen. Alltså ringa de personliga telefonsamtalen, skriva eventuella personliga brev samt köra dessa brev genom firmans frankeringsmaskin. Helst bör man inte dyka upp på kontoret förrän omkring klockan 10, det inger en image av "upptagenhet", samtidigt som det vid den tiden är dags för personalens efterlängtade kaffepaus. Naturligtvis skall kaffet intas under de mest gynnsamma förhållanden, för att inte skapa stress hos individen. Stress är ohälsosamt och telefonsignaler bör under alla förhållanden undvikas under kaffepausen, för att inte rubba nervsystemets balans. Efter kaffepausen ordnas ett sammanträffande med en "affärskollega", som man av tidigare erfarenhet vet är vansinnigt intresserad av golf. Sålunda kan man tillbringa de närmaste timmarna fram till lunch på golfbanan, där man gör upp affärerna med kollegan under det att golfbollen viner genom luften till hole-in-one. En fulländad förmiddag!!! Detta sätt att utöva kontorsarbete, anses av framstående läkare vara det mest hälsosamma!

Lunchen intas mellan klockan 12.30-14.00 på ett av traktens inneställen, där man är kamratligt inställd hos hovmästaren. Detta är mycket viktigt med tanke på att notan, som sedan ska passera genom kontorets kassa, skall se så respektabel ut som möjligt.

När klockan lider mot 15.00-tiden ordnas åter ett sammanträffande, då med t.ex. "tandläkaren" eller "doktorn". Denna tidpunkt är synnerligen lämplig då det efter "konsultationen" är meningslöst att komma tillbaka till kontoret."

Kära kontorspersonal, efter en sådan här dag på "kontoret" känner Ni inte en tillstymmelse av de annars så vanliga kontorskrämporna.

Mr. Hyde

Irena Radecka-Skoglundh, industriläkare på Emmaboda Industriläkarcentral.

Jag har tillfrågats om jag ville lämna en orientering om företagshälsovården, sedan Åfors Glasbruk nu anslutits och här, utan anspråk på att vara fullständig, en liten presentation.

Den 1 augusti 1971 påbörjade Industriläkarcentralen i Emmaboda sin verksamhet. Från början var sju företag med 1.750 anställda anslutna till centralen. Och från den 1 april 1972 som sagt Åfors Glasbruk. Bl.a. personaltillgång och motagningslokalernas storlek gör att resten av Åforsgruppen ej f.n. kan anslutas.

Man kan säga att företagshälsovården vilar på fyra grundstenar: den skall vara tekniskt och medicinskt förebyggande, rehabiliterande och sjukvårdande. Målsättningen för verksamheten grundar sig på en överenskommelse mellan LO och SAF från 1967 och den innebär i korthet att den skall verka för en förbättrad arbetsmiljö i ordets vidaste bemärkelse. Genom att så långt det är möjligt tillämpa erfarenheten inom det medicinska området och vad man kommit fram till inom vetenskap och teknik skall man i första hand verka för en god förebyggande hälsovård. Med andra ord, vi skall försöka arbeta så att såväl olycksfall som sjukdomar, vilka beror på arbetsmiljön, minskar. Sjukvården skall också ta sikte på detta, det vill säga den skall framför allt koncentreras på yrkessjukdomar, olycksfall i arbetet och övriga sjukdomar som har eller kan ha samband med arbetsförhållandena. Detta innebär att "vanliga" sjukdomar som t.ex. förkylningar "får gå" till provincial- eller privatläkare. Det är dock tyvärr den allmänna uppfattningen att vi skall svara för all sjukvård och det omedelbart. Men detta är sålunda inte meningen och inte heller möjligt av tidsskal.

Efter denna lite formella inledning några ord om oss själva. Industriläkarcentralen hittar Du på Götgatan 15 A (rätt nära Folkets Hus i Emmaboda). Här har vi ändamålsenliga lokaler och all den medicinska utrustning vi behöver både för hälso- och sjukvård.

Om någon behöver remitteras för vidare behandling har vi ett gott samarbete med Kalmar lasarett.

På Industriläkarcentralen arbetar vi måndag-fredag från klockan 08.00 och stänger så där klockan 17.00 utom på tisdagarna, då vi har kvällsmottagning till klockan 19.00. Arbets-

ordningen är i stort denna att vi på förmiddagarna har hälsokontroller, nyanställningsundersökningar och omläggningar, på eftermiddagarna sjukvård. Olycksfall och brådskande akutfall tar vi emot hela dagarna.

Vi har telefontid för akuta insjuknanden, förfrågningar och tidsbeställningar mellan klockan 08.00-09.00 och den som i regel svarar när Du ringer är läkarsekreteraren Monica Larsson. Och utöver att svara i telefonen och ge Dig besökstid har hon en massa andra göromål; skriva journaler, föra patientkort, svara för vår sjukredovisning gentemot Försäkringskassan samt se till att sifferuppgifter finns, när vi vid årsskiftet skall göra statistik över vår verksamhet. Statistik behövs för att bl.a. bedöma var och hur förebyggande hälsovård skall sättas in.

Ann-Sofie Sjöberg finns hela dagarna på centralen. Hon är laboratoriebiträde och mottagningens alltid. När hon inte plåstrar om sår och skador eller röntgar trasiga ben hjälper hon till med hälsokontroller och sist men inte minst, hon har alltid ett vänligt ord och ett glatt leende för alla sjuka och bedrövade. Min tredje medhjälpare är industrisköterskan. Tyvärr slutade syster Anna den 31 maj och tills vidare är hennes plats vakant. Industrisköterskans arbetsuppgifter är: förmiddagarna - biträder vid hälsokontroller, eftermiddagarna - företagsbesök. Det senare är en viktig (och mycket självständig) uppgift, ty härigenom får centralen, minst en gång i veckan personlig kontakt med varje företag i samband med företagsronden. Under denna granskas också arbetsplatserna från hygienisk synpunkt samt tas kontakt med nyanställda. Men vem som så önskar kan ta kontakt för rådgivning i sjukvårds- eller andra frågor. Sköterskan skall dock inte utföra några sjukvårdande uppgifter under ronderna. Omplåstring av småsår är skyddssamaritens jobb.

Så återstår jag själv, industriläkaren. Som redan nämnts så skall högst hälften av arbetstiden ägnas ren sjukvård. Som gammal kirurg och efter sju och ett halvt år som provinsialläkare är jag van att se och ta hand om det mesta. Till den andra hälften av mitt arbete hör personallfrågor såsom nyanställning, hälso- och yrkessjukdomskontroller, rehabilitering och omplacering. I de sistnämnda två frågorna dock endast som rådgivande. Min direkta kontakt med arbetsplatserna får jag vid företagsbesök (onsdagar). Det blir två per månad vid de större, en gång vid de mindre företagen. Till Åfors räknar jag med att komma fjärde onsdagen varje månad. Härvid får jag tillfälle att prata med de anställda och de med mig och det blir naturligt nog i första hand arbetsmiljö och hälsofrågor som dryftas. Ett annat forum där vi kommer i kontakt med varandra är skyddskommittéernas sammanträden. Om man så önskar kommer jag också till företagsnämndsmötena. Så skall väl också sägas att vår företagshälsovård saknar en av sina huvudfunktionärer - skyddsingenjören - vilken är den som i första hand skall svara för den tekniska sidan. Men än är vi ju bara inne i första verksamhetsåret, det tar sin tid innan allt blir utbyggt och fungerar oklanderligt - om det nu någonsin kommer att göra det i en verksamhet med så många faktorer.

Till sist, vi säger Du till alla och envar. Det är enklast så tycker jag och mina medarbetare.

Irena Radecka-Skoglundh

Göran Flyxe, tidigare anställd i Emmaboda Glasverk och aktiv medhjälpare i uppbyggnadsskedet av Boda Nova, är sedan november 1971 svenska handelssekreterare i Japan. Han är f.n. i Sverige på en kombinerad tjänste- och semesterresa och han besökte oss tillsammans med hustru Inga-Lill den 13 och 14 juni. Jag bad Göran att för Triangelns räkning berätta lite om Japan, vilket återges nedan.

Bilden: Göran Flyxe med hustru Inga-Lill

- Göran och hans familj bor i det nyligen färdigställda Sverige-huset i Tokyo, där även handelssekreterarens kontor är inrymt. Han har f.n. sju medhjälpare varav två är från Kommerskollegium i Stockholm utsända stipendiater. Som handelssekreterare har Göran i uppgift att främja den svenska exporten till Japan. Han har hittills ägnat en stor del av sin tid åt att arbeta med för den svenska glasindustrin exportfrämjande åtgärder. Bl.a. planerar han f.n. i samråd med Kommerskollegium, Åforsgruppen och Orrefors att göra en glasutställning i Sverige-huset under november månad då ett urval av Åforsgruppens och Orrefors produkter skulle visas.

Jag frågade Göran vad han tror om vår modell för försäljning på Japan med dels en agent som täcker större delen av landet och dels en egen lokal affär i Tokyo. Han tror att det är en bra lösning på sikt. Vår affär som ligger i Sverige-huset förestås av fru Gisela Almqvist. Den öppnades i mars månad. Så småningom kommer en svensk restaurang att öppnas i Sverige-huset och Göran tror att det kommer att påverka försäljningen i vår affär i en kraftigt positiv riktning. Det svenska glaset är helt annorlunda i sin kvalitet och formgivning jämfört med det som produceras i Japan och det är väldigt mycket dyrare att köpa för den japanske konsumenten. Japanerna uppskattar dock vårt glas som köps bl.a. för att ges bort som presenter.

Den svenska glasexporten var för c:a tre år sedan 200.000:- medan den 1971 hade ökat till 700.000:-. Göran tror det inte vara omöjligt att inom två till tre år öka denna glasexport till c:a 2 miljoner kronor.

Göran har hunnit med att besöka ett japanskt glasbruk och han frapperades av den oerhört höga arbetsintensiteten på glasbruket. Han kände inte till löneläget inom glasbranschen, men genomsnittslönen för en japansk arbetare är c:a 13.000 kronor per år och arbetstiden är ungefär 45 timmar per vecka. Semestersystemet i Japan är dock helt annorlunda uppbyggt.

Den avtalsenliga semestern är endast en vecka per år. Därtill kommer en semesterdag för varje anställningsår vid företaget. Även lönesättningen sker efter andra regler än här hemma. En ung nyanställd arbetare börjar med en låg lön. Lönehöjning baseras mer på anställningstid än på kvalifikationer. Och om den anställda gifter sig och/eller får barn medför detta automatiskt löneförhöjning. Pensionering sker f.n. före sextioårsåldern men förhandling pågår om en höjning till sextio år. Pensionssystemet är inte på långa vägar så fördelaktigt som det vi har i Sverige. När en anställd i Japan pensioneras erhåller han som "pension" ett avgångsbidrag som uppgår till en månadslön för varje anställningsår i företaget. Detta innebär att japanen under sin produktiva tid måste spara en stor del av sina inkomster för att kunna försörja sig när han uppnått pensionsåldern. Som jämförelse kan nämnas att japanen sparar i genomsnitt 20 % av sin disponibla inkomst medan vi här i Sverige sparar i genomsnitt 5 %. Om man tänker efter så kan man förstå att det med tanke på avlönings- och pensionsvillkor i Japan inte är lätt för en arbetare att sluta på ett företag.

Japan har 104 miljoner invånare och huvudstaden Tokyo 13 miljoner dvs. en och en halv gång så många som i hela Sverige. Man har i genomsnitt 5-10 grader varmare än i Sverige, men det är stora klimatskillnader mellan Nord- och Syd-Japan. I norra Japan är snötillgången under vinterhalvåret relativt stor medan södra Japan har mer eller mindre medelhavsklimat. I Tokyo snöade det endast två gånger det sista vinterhalvåret och trots att nederbörden var måttlig uppstod genast kaos i trafiken.

Det har i svensk press i olika sammanhang påtalats hur oerhört kraftig luftföroreningen är i Tokyo. Göran och Inga-Lill tycker dock inte att luftföroreningen är riktigt av den omfattningen som de trott efter att enbart ha läst svenska tidningar. Luften går fortfarande att andas utan större obehag.

Curt Haglund

Gisela Almqvist i den nyöppnade Tokyo-affären.

Under året har Kostalampans säljare tagit över ett antal smideskunder från Bodas glasförsäljare. Successivt kommer denna övertagning att fortsätta för att vara klar vid årsskiftet 1972/73. Detta innebär rationellare försäljningsorganisation och har möjliggjorts genom att möbelhandeln är en viktig gemensam distributionskanal för båda produktgrupperna. Glassektorns försäljare kommer att kunna ägna sig odelat åt glas och därigenom öka sin effektivitet. För att klara både den ökande försäljningen på Kostalampan samt den nytillkomna smidesförsäljningen har en ny säljare anställts för Mellansverige, Roland Brattlöf. Förutom bearbetning av el-, möbel- och specialhandeln kommer Brattlöf också att arbeta på inredningssektorn, dvs. arkitekter och elkonsulter. Sten Andersson får Västsverige och norra Norrland som distrikt plus arkitekter och Nils Tenglid har kvar sitt distrikt över södra Sverige.

Olle Dederling

Bilden från Tokyo-affären i samband med invigningen visar från vänster kanslirådet Bert Ekström, vår käre finansminister, till höger om damen med ryggen mot kameran Gisela Almqvist samt Ingemar Liljekvist, handelssekreterare i Japan före Göran Flyxe.

AKTIVITETER INOM SPECIALSEKTORN UNDER HÖSTEN

Under hösten kommer Kosta-Boda Miljö att gå ut med en samlad information tillsammans med Emmaboda Glasverk och Bahco Ventilation. Projektet utarbetas i samarbete med Aktiv Information AB. Samarbetet bottnar i att man har gemensamma målgrupper, i detta fall, arkitekter. De samlande begreppen är ljus, luft och layout. I fråga om luft kommer inlägget från Bahco, ljus och ljud svarar Emmaboda Glasverk för medan vi blir den sammanbindande länken mellan dessa företag.

(forts. på sid. 11)

Bild från Ann och Göran Wärrffs utställning på varuhuset David Jones i Sydney.

ETT 50-ÅRSMINNE

Det var tidigt på långfredagsmorgonen 1922 som Gunnar Israelsson genom ivrig knackning på fönstret till vår lägenhet i Edabyggningens södra del gav det första budet om Kostahyttans brand. Efter bara några sekunder stod jag på trappan till vår lägenhet och hade därifrån en utmärkt utsikt mot hyttans södra gavel. Ett på sitt sätt både vackert och fascinerande skådespel mötte mitt öga. Ur översta gavelfönstret på hyttan kastades flera meter långa eldstungor snett upp mot himlavalvet.

Vissa upplevelser blir på ett säregt sätt med speciell skärpa inetsade i en människas medvetande. Jag minns klart och tydligt, som om det hade hänt igår, hur hela min kropp genomilades av en översvallande glädje och hur hela mitt sinne uppfylldes av de angenämaste förväntningar. Saken var nämligen den att jag nyligen hade börjat som inbärare i hyttan och det var på den tiden minns ingen sinekur för en ung pojke. Det var trångt i Kostahyttan vid den tidpunkten. Över tjugotalet verkstäder var i verksamhet och i den verkstaden där jag var inbärare arbetade man ofta med den s.k. "vilda jakten", dvs. man tillverkade ungefär 140 glas i timmen och den stackars inbäraren fick traska lika många varv i timmen. Det var oändligt långa och trista dagar. En klocka var så placerad att man inte kunde undgå att kasta en blick på visaren för varje varv. Följden blev att varje timme kändes som en evighet.

Genom branden hägrade en välkommen paus i detta lidande.

Vid en första rekognosering på brandplatsen såg allt ganska lovande ut ur min synvinkel sett. All träinredning i hyttan, golvet, verktygsskåpen, stolarna, ämbaren, skopor och gafflar - allt hade blivit lågornas rov. Men ugnarna var intakta, vilket gjorde det möjligt att genom mobilisering av alla snickarkunniga inom kommunen och delvis genom upplåning av verktyg och stolar från närbelägna platser iordningställa hyttan så pass att arbetet kunde återupptas dagen efter annandag påsk.

Det var ett mirakel och ett tråkigt sådant för en fjortonårig grabb!

Helge Svensson

Ovanstående bild är från utställningen på David Jones i Sydney. Från vänster ses Jan Frölich, vår chef för det australiensiska dotterbolaget och som även skrivit nedanstående artikel, Ken Duff som är inköpare hos David Jones, friherrinnan Marianne von Bornstedt som kom från Sverige för att arrangera borden, Kevin Juergens från David Jones samt Göran Wärff. "Trädet" längst till höger på bilden såldes första dagen. Priset var A \$ 8.000.- (= c:a 45.000 kronor).

I april 1970 beslutade Åforsgruppen att öppna ett eget försäljningsbolag i Australien. Utställning och lagerlokaler i Sydney var klara i juli samma år.

Åforsgruppen har sedan tidigare haft distributörer även i Melbourne, Brisbane, Adelaide och Perth. Detta beror på att vi har en relativt liten befolkning utspridd på en stor kontinent och det skulle vara orimligt att betjäna hela landet från Sydney. För att klargöra detta kan jag nämna att det tar en timme med jetflyg från Sydney till Melbourne respektive Brisbane och fyra timmar till Perth. Med bil tar det 13-14 timmar respektive 3-4 dagar.

Australien är sjutton gånger större än Sverige och har en befolkning på drygt 12 miljoner invånare.

Traditionellt är Australien ett jordbruksland och fortfarande får landet sina största inkomster från export av jordbruksprodukter, framför allt vete, ull och kött. Emellertid har man under de senaste åren gjort enorma fyndigheter av mineralier (järnmalm, kol, oxid, uran, nickel, bly m.m.) och exporten av dessa mineralier tillsammans med verkstadsprodukter kommer att betyda mer och mer för landets exportinkomster.

Större delen av exporten har tidigare gått till England men idag har Japan tagit över som den största avnämaren av australiska produkter. Andra viktiga marknader är naturligtvis dess närmaste grannar såsom Nya Zeeland, Filippinerna, Indonesien, Thailand, Singapore och Hong-Kong.

(forts. på sid. 10)

(forts. från sid. 9)

Eftersom Australien är en stor kontinent så förekommer också stora variationer i klimatet. I de s.k. Australalperna ligger det snö från juni till september och vissa år ända fram till jul. Norra Australien har tropiskt klimat. I inlandet är stora områden öken. Här i Sydney, där vårt kontor är beläget, är det medelhavsklimat, vilket betyder att det aldrig snöar, men det kan bli frost några enstaka vinternätter. Under sommaren (oktober-april) är klimatet för det mesta mycket behagligt utom i december och januari då temperaturen kan gå upp till 40-45° och luftfuktigheten är mycket hög. I Sydney och dess omgivningar kan man med fördel odla alla slags citrusfrukter men å andra sidan kan man inte odla äpplen eller ha tulpaner i trädgården eftersom klimatet är för varmt för dessa.

Liksom den övriga världen har Australien det sista året haft problem med en för snabb inflation och brist på pengar samt en viss arbetslöshet. Det finns emellertid vissa tecken på att landets ekonomi kommer att förbättras i slutet av detta år.

Vårt eget bolag är ännu inte så stort. Vi är två heltidsanställda och två deltidanställda. Vi har dock ökat omsättningen avsevärt sedan starten, och vi kan nu anse oss etablerade på den australiska marknaden, och det kommer utan tvivel att sändas mycket glas från Kosta, Boda och Åfors till denna avlägsna marknad.

1971 startade vi en nationell annonsering för första gången. Detta är mycket dyrbart men har redan givit ett mycket gott resultat. Till en början är vi tvungna att framför allt visa vårt namn så mycket och så ofta som möjligt och därför skiljer sig vår annonsering från den i Sverige.

I dagarna har vi just avslutat Ann och Göran Wärf's utställning på David Jones, det största varuhuset i Sydney. Utställningen har varit mycket lyckad från alla synpunkter. Göran har gjort framträdanden i TV och radio samt fått mycket goda recensioner i flera tidningar och enligt varuhuset har det varit den bästa glasutställning de någonsin haft både vad beträffar försäljning och trafikintensitet i affären. Vi har en liknande utställning i Melbourne i juni och allt tyder på att vi skall ha lika stor framgång där.

Jag vill avsluta med att säga att jag personligen är mycket stolt över att få representera Åforsgruppen i Australien och förutsatt att Ni fortsätter att producera glas av hög kvalitet och design, så kommer vi att ha en mycket god framtid här med Åforsgruppen som ett ledande namn inom glasbranschen.

Jan Frölich

Nu har Triangeln fått en professionell medarbetare.

REIJO PIIPPO, 28 år och gravör står bakom teckningarna i detta nummer. Han kommer att hjälpa Triangelns redaktion även i fortsättningen. Tack för det!

De anställda i Åfors är tillfredsställda med att företagshälsovård har införts vid bruket. Sedan en tid tillbaka är företaget anslutet till Emmaboda Industriläkarcentral. Man har startat med i första hand en förebyggande hälsovård och för närvarande får alla anställda över 50 år genomgå en mycket noggrann undersökning av allmänstillståndet. Givetvis tas även de akuta sjukdomsfallen emot på stationen.

Företagsläkaren gör regelbundna besök på arbetsplatsen och det finns då anledning att studera arbetsmiljön för att se vilka möjligheter som står till buds för att få denna arbetsvänlig och trivsamt för de anställda. Det buller och monotona ljud som förekommer i hyttorna bör minskas. Olycksfalls- och kemiska risker finns det all anledning att på ett tidigt stadium få under kontroll, för att på detta sätt förebygga eventuella kommande olycksfall och sjukdomar.

De anställda i Kosta och Boda önskar givetvis att även de skall komma med i företagshälsovården, så att alla inom koncernen skall ha samma möjlighet till hälsokontroll. Vi hoppas därför att företagsledningen så snabbt som möjligt på allvar engagerar sig i lösandet av denna fråga för de anställda i Kosta och Boda.

De lokala företagsnämndernas verksamhet i Kosta, Boda och Åfors tycks ha en tendens att bli efterfattad vad avser antalet föreskrivna sammanträden per år. Om detta är en följd av att en central företagsnämnd har inrättats, vill vi dock från respektive bruks sida fästa företagsledningens uppmärksamhet på att vi anser det viktigt att de lokala nämndernas verksamhet inte åsidosättes, då vi anser att dessa sammanträden är viktiga för de anställda på respektive bruk, bl.a. därför att de lokala problemen på dessa sammanträden kan tas upp till en mer ingående diskussion.

I avtalsrörelsen 1971 drev LO igenom en tilläggs-sjukförsäkring, som träder i kraft den 1 september 1972 och som betalas av arbetsgivaren. Försäkringen gäller för anställda mellan 18 och 67 år. Försäkringen (AMF) är främst inriktad på att ge ett gott skydd för den som blir långtidssjuk. Den ger ersättning fram till månaden innan man fyller 67 år. Ersättningen höjs om den försäkrade kommer i den situationen att han får förtidspension. I och med att försäkringen inriktar sig på ett skydd vid längre sjukdom, har försäkringen 30 karensdagar, men minskning av karenstiden kan ske genom en s.k. karensförkortningsregel.

Ersättningen som är skattefri innebär att den försäkrade i ersättning erhåller ungefär 90 % av den vanliga lönen efter skatt tillsammans med den ersättning som erhålles genom den allmänna sjukförsäkringen eller förtidspensionen. Ersättning utgår med 2-10 kronor per dag vid sjukdom och styrs helt av den sjukpenningssklass som Du är placerad i enligt försäkringsbesked från den allmänna sjukkassan. Det är således viktigt att Du kontrollerar att Du är placerad i rätt sjukpenningssklass. Om inte skall Du ta kontakt med sjukkassan för att få det tillrättat.

Utförlig information om AMF-försäkringen lämnas av Fabriks i Kosta, Boda och Åfors.

Fabriks/Gösta Strand

-Vad gör Bror med sina gamla strumpor?

-Stoppa dem i ett hörn.

Utsmyckning i en matsal hos Volvo. Ett Miljö-jobb av Ann och Göran Wärff.

AKTIVITETER INOM SPECIALSEKTORN UNDER HÖSTEN

(forts. från sid. 8)

Vi kommer att informera om Kostalampan och dess program samt våra möjligheter till utsmykningsarbeten. Föredragen kommer att illustreras med diabilder och aktiviteten är uppbyggd för att kunna påbörjas under september månad. Första föredraget blir den 4 september i Norrköping och följs därefter av föredrag i Stockholm den 6-7 september, Göteborg den 11 september, Karlstad den 13 september, Örebro den 15 september, Malmö den 25 september, Växjö den 27 september, Jönköping den 29 september, Gävle den 2 oktober, Sundsvall den 4 oktober och avslutningsvis Luleå den 6 oktober. I anslutning till föredragen kommer vissa av våra Miljö-arbeten och lampor att visas och dessutom kommer Kostalampanns representant för respektive område att finnas på plats.

Bent Reimer

En svensk skogsarbetare åkte till Canada, där man kunde göra storkovan på skogsarbete. Han var ganska smal och liten till växten, vilket gjorde att de andra skogsarbetarna i laget gärna retades med honom. En kväll när de satt i timmerkojan och skröt för varandra sa en av de stora, stöddiga killarna:

- Vad har Du lilla pojk gjort för något då?
- Jag har huggit skog i Sahara!
- Det finns väl ingen skog där väl!
- Nej inte nu längre.

-Det är hemskt vad mitt avbrutna ben värker.

-Mitt värker oavbrutet.

INVESTERINGAR I KOSTALAMPANS PRODUKTION

Försäljningen av Kostalampanns produkter utvecklas tillfredställande på Sverige och exporten har även börjat komma igång. För att klara den ökande efterfrågan måste målningskapaciteten byggas ut. För närvarande arbetar vi i två skift i måleriet för att klara leveranserna. Det har nu beslutats om investeringar i en ny tritvätt, dels för att klara de nya stora lampmodellerna och dels för att få en bättre arbetsmiljö. För att minska kassationer och omslipningar beroende på dammbildning har vi vidare beslutat inköpa en större fläktanläggning för att skapa övertryck i måleriet. En helt ny tunnelugn kommer också att inköpas. Det är en U-ugn med conveyer, vilket innebär dels att vår ugnskapacitet väsentligt förbättras och dels att sprutlackerarna kommer att få mindre spilltid genom den automatiska in- och utmatningen ur ugnen.

Investeringarna genomföres under sommaren och lägger därmed grunden till vidare expansion för den unga lampavdelningen.

Olle Dederling

HAR DU SYNPUNKTER PÅ TRIANGELN

füll då i nedanstående kupong och lämna den till någon av redaktionsmedlemmarna.*
Om Du vill vara anonym så behöver Du inte skriva Ditt namn.

Jag tycker Triangeln är - ☐ mycket bra - ☐ acceptabel - ☐ dålig

därför att.....

Triangeln kommer ut - ☐ för ofta - ☐ lagom ofta - ☐ för sällan

Jag tycker Triangeln skall innehålla mer om.....

Övriga synpunkter på Triangeln.....

Tips till redaktionen för nästa nummer!.....

Jag heter..... och arbetar i.....

*/eller sänd den till Redaktionen för Triangeln, c/o AB Åforsgruppen, 360 52 KOSTA

✂ | klipp här

Med denna teckning av Reijo Piippo tackar jag för en trevlig tid i Åforsgruppen
och önskar Er alla en trevlig sommar - Curt Haglund